

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС НОВИ ПАЗАР

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	тамно зелена
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	жута
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	наранџаста
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	црвена
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	црна

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	тамно зелена
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	жута
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	наранџаста
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	црвена
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	црна

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	тамно зелена
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	жута
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	наранџаста
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	црвена
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	црна

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2021. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	90,0	153	96,5	81,8	157	96,7	85,9	158	96,6
	ТВ*	95,0	49	92,2	84,0	128	90,4	88,9	116	91,0
	БУС*	90,0	37	85,1	80,0	110	84,9	85,0	84	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	76,2	129	84,0	85,2	112	86,9	80,7	126	86,3
	Сувозачи ПА	81,8	74	79,6	88,8	33	82,1	85,3	48	81,3
	Предње седиште ПА	78,4	118	82,3	86,6	80	85,0	82,5	116	84,3
	Задње седиште ПА	2,6	145	16,8	0,0	149	20,2	0,8	155	19,3
	Возачи ТВ	7,5	159	47,0	32,0	119	51,2	21,1	156	49,6
	Сувозачи ТВ	0,0	122	57,4	10,0	140	59,2	4,8	154	56,2
	Предње седиште ТВ	5,9	159	48,6	28,3	149	52,5	18,0	160	50,6
	Возачи БУС	15,0	72	20,9	5,0	128	28,8	10,0	127	26,2
	Сувозачи БУС	0,0	53	26,4	0,0	61	30,2	0,0	85	29,0
	Предње седиште БУС	13,6	84	21,4	4,0	142	28,9	8,5	133	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	13,3	159	68,3	23,3	156	70,6	18,3	161	71,0
	Сигурносни појас*	1,0	154	46,6	2,0	149	46,8	1,3	157	48,3
	Укупно – деца*	3,8	161	58,4	9,9	157	60,3	6,1	161	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		63,3	144	74,4	63,8	148	77,0	63,6	150	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	52,2	104	69,2	48,4	101	69,4	51,0	113	69,2
	Путници на мопедима	18,2	47	65,3	0,0	40	76,3	15,4	59	70,7
	Возачи и путници на мопедима	47,4	109	68,4	45,5	103	71,2	46,8	118	67,3
	Возачи мотоцикала	70,4	115	88,9	61,9	107	85,3	66,7	124	87,7
	Путници на мотоциклима	50,0	56	76,6	66,7	45	82,0	54,5	72	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	65,7	120	87,3	62,5	106	84,9	64,4	126	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	53,1	122	76,1	52,6	125	77,3	52,9	133	76,1
Бициклисти	2,8	49	5,8	N/A	N/A	5,5	2,8	57	5,7	
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло*	70,8	97	83,9	N/A	N/A	N/A	70,8	97	83,9
	% прелазака на ОПП*	46,2	142	69,4	N/A	N/A	N/A	46,2	142	69,4
	% исправних прелазака*	57,4	134	75,0	N/A	N/A	N/A	57,4	134	75,0
	% испраних прелазака деце*	64,4	137	76,1	N/A	N/A	N/A	64,4	137	76,1
	% прелазака без ометања*	93,2	130	95,1	N/A	N/A	N/A	93,2	130	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

ТВ – теретна возила

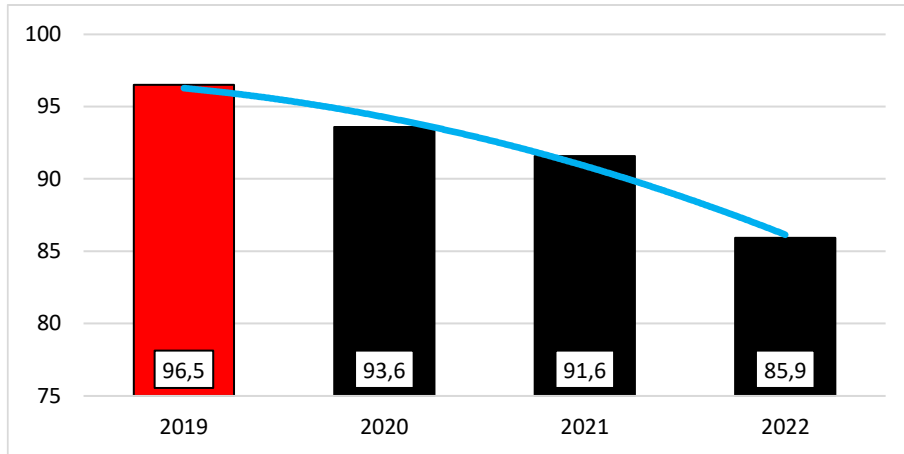
БУС – аутобус

ОПП – обележени пешачки прелаз

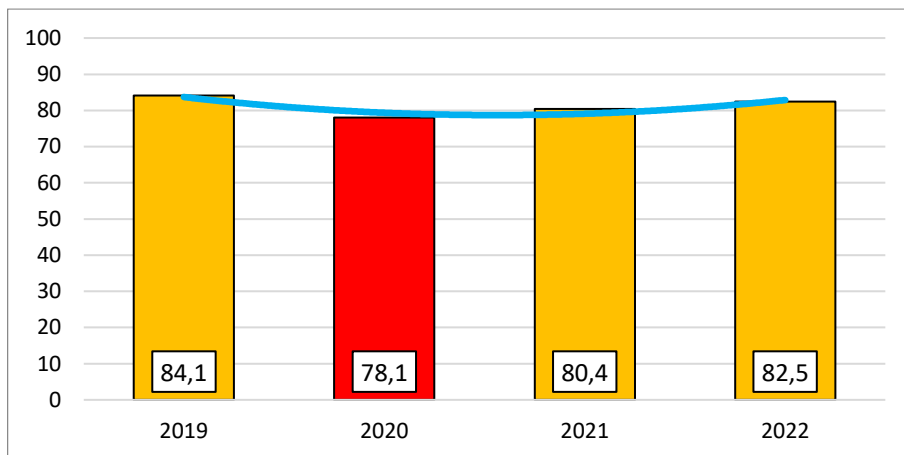
N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

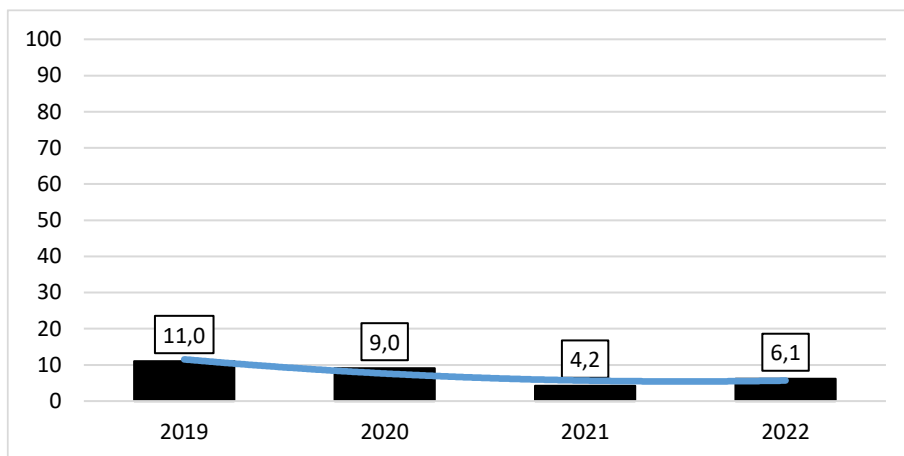
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2022

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2022)

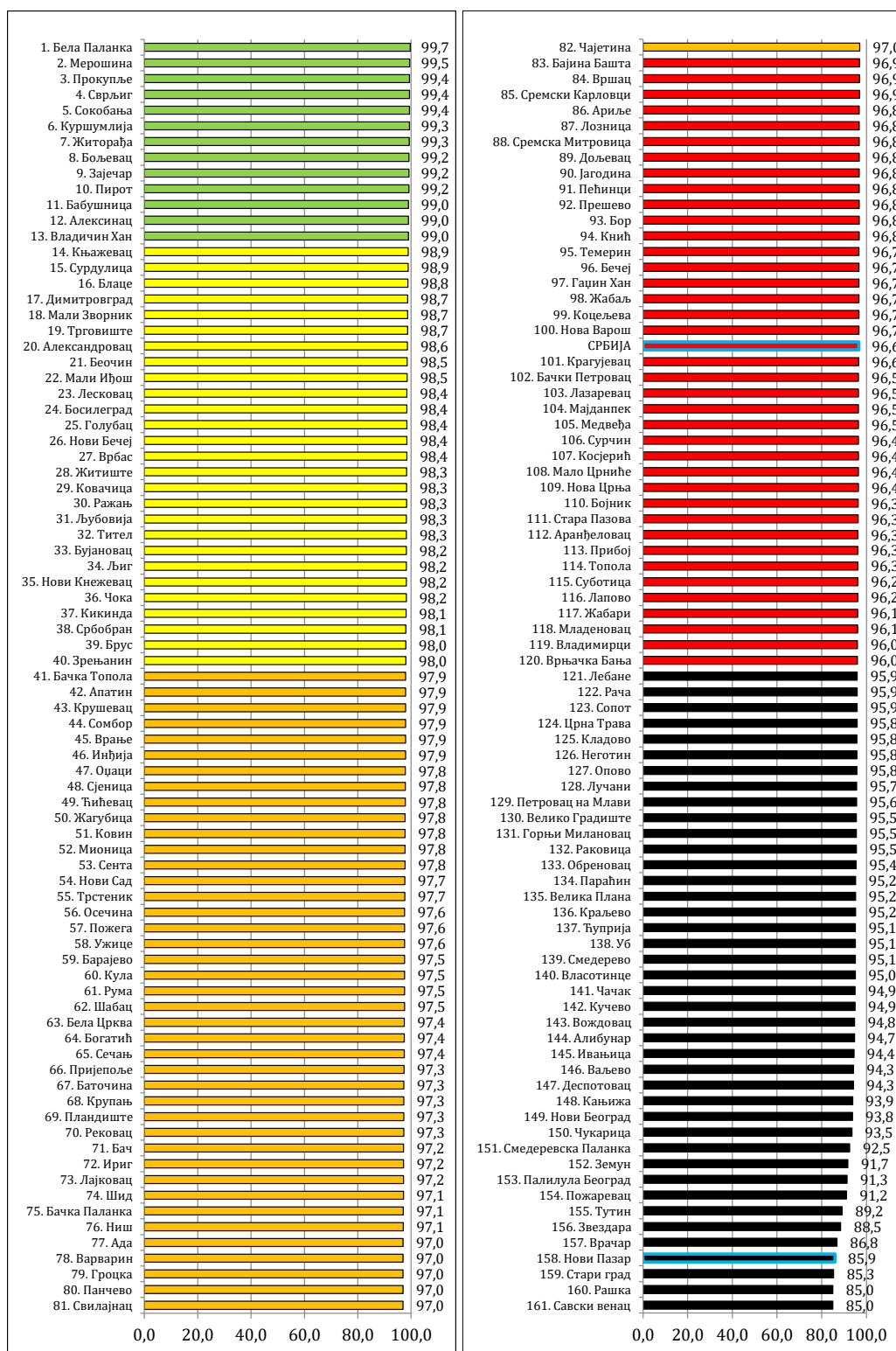
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2022)

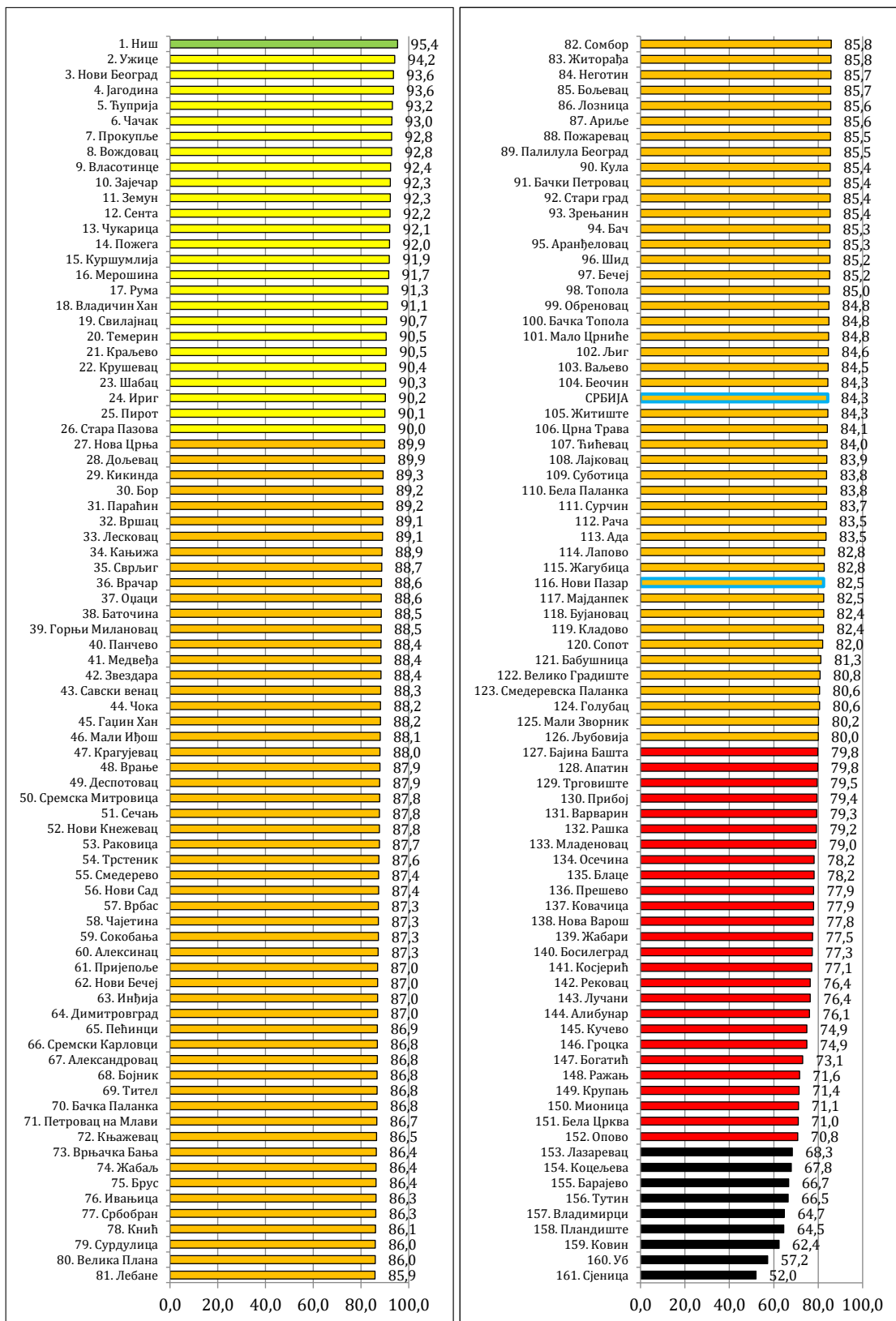
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2022)

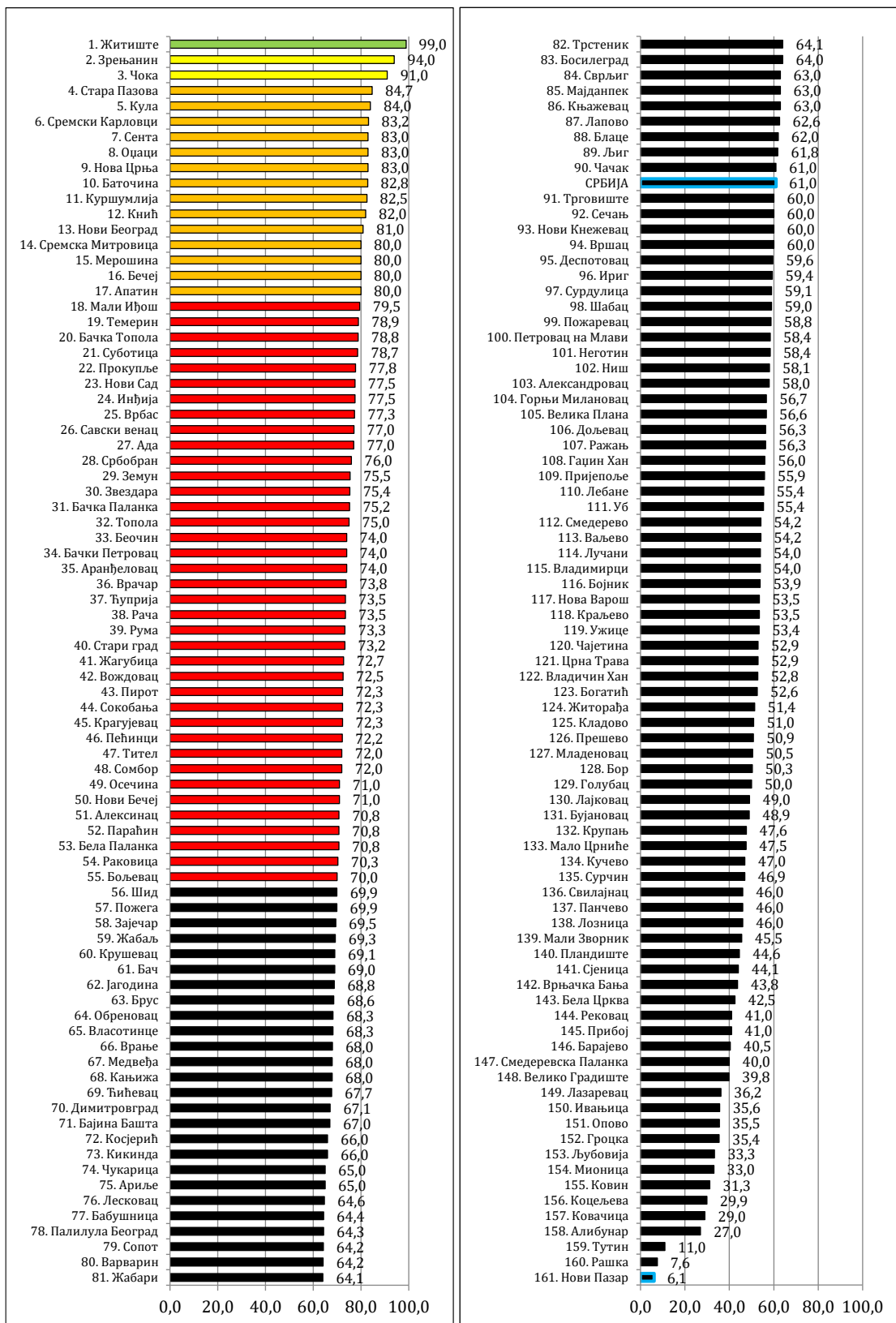
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2022. ГОДИНУ

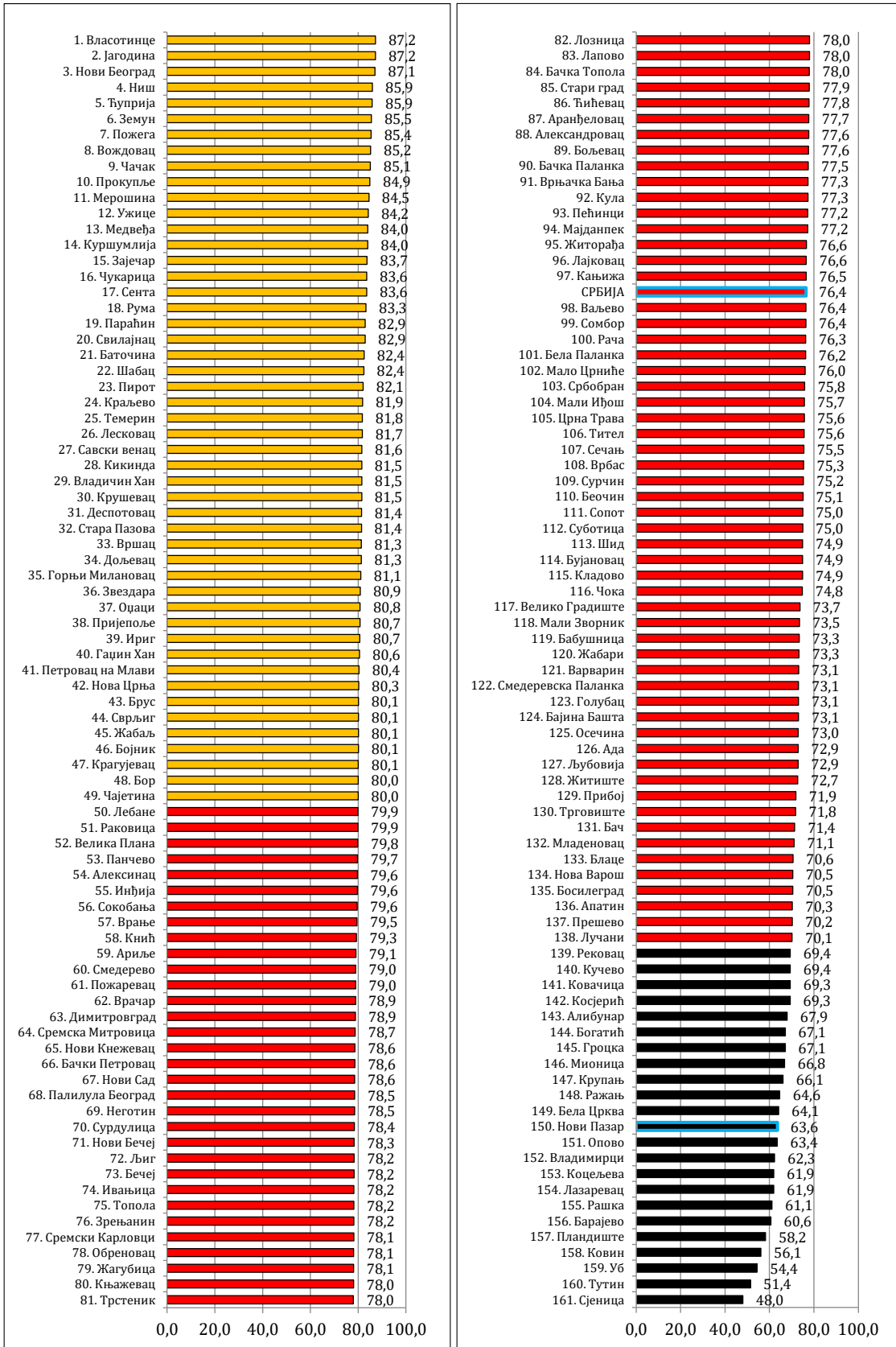
Дијаграм 4.1. % употребе мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

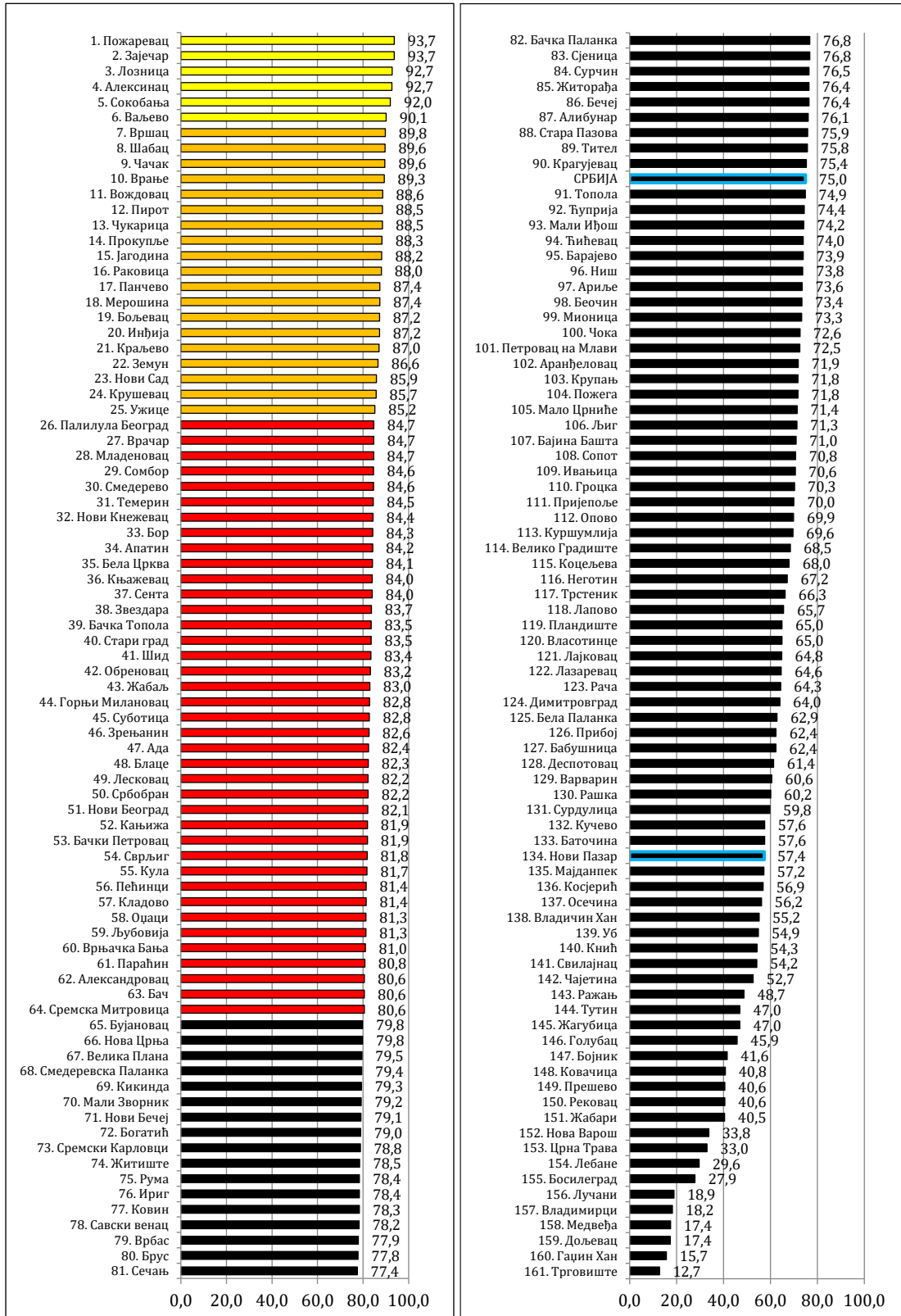

Дијаграм 4.3. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је лошији од републичког просека. Вредност овог индикатора припада категорији веома ниских вредности. Посматрана ЛС је међу 3 најлошије према овом индикатору.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је на нивоу републичког просека и спада у категорији средњих вредности. Вредност овог индикатора се није значајно мењала претходних година.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора у посматраној ЛС је испод републичког просека и износи свега 0,8%. Посматрана ЛС је међу 10 најлошијих према овом индикатору.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора и испод је националног просека. Коришћење заштитних система за децу у посматраној ЛС је за око 30% ниже у односу на републички просек. Посматрана ЛС је најлошија према овом индикатору.
- **Понашање пешака.** Вредности свих посматраних индикатора који анализирају понашање пешака припадају категорији веома ниских вредности.